Maandag 21 October 1946 DAGBLAD 63ste Jaargang No. 4941

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden, Suriname 2,50 gld.; en het buitenland 3 gld.

Hoofdredacteur Dr. Joh Hartog.. Tel. 1858; P. bus 80 Willemstad Red.-adres Consciëntiesteeg 27.

Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Consciëntiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad N.W.I. Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad; tel. 38.

Weer een Communistische Nederlaag

SED komt bij Berlijnse verkiezingen No.3

Joegoslavie ontkent Noordamerikanen als slavenarbeiders te gebruiken

BIER VOOR STEMMERS.

Voor het eerst in veertien jaar hebben de Berlijners Zondag gestemd. De stembureaux waren ingericht achterin café's. Het bier vloeide rijkelijk in de stemlocalen, maar gestemd werd door de gemeenteraad en het district van de hoofdstad. Een enkele maal zag men Stalins portret in een café hangen. Er waren geen incidenten. Men heeft de stellige indruk dat alles eerlijk toeging. Er zijn nog geen aanwijzingen omtrent de uitslag (Berlijn, (AP) 20.10).

SPD WINT IN BERLIJN.

Toen 109 van de 228 districten geteld waren bleek dat de Sociaal-Democratische Partij (SPD) een overweldigende meerderheid behaald had bij de Berlijnse gemeenteraadsverkiezingen. De SPD heeft 48,7% van het totaal aantal stemmen. De communisten komen als nr. 3 in de rij van vier partijen. De volgorde naar stemmenaantal is: SPD, CDU (Christelijk Democratie Unie), SED (communistische Socialistische Eenheidspartij Duitsland), LPD (Liberaal Democratische Partij). (Berlijn, (AP) 21.10).

De Socialisten hebben het van communistische eenheidspartij gewonnen zelfs in enkele belangrijke districten van de Russische zone, o.a. Prenzlauerberg (SPD 1887 tegen SED 8.575) en Friedrichshain (SPD 60.140 tegen SED 40.526).

GEEN AANSLAG OP DEN PAUS.

De Italiaanse politie ontkende het gerucht dat er een aanslag op den Paus zou zijn gedaan. Het Italiaanse nieuwsbureau zeide, dat het gerucht zelfs binnen het Vaticaan de ronde deed (Vaticaan, (AP) 21.10).

Er is een lijst opgesteld van twintig personen, die betrokken worden geacht bij de aanslag op den Paus, maar tot nu toe is geen hunner gevonden. Ook weet men niet of de mensen bestaan, want er zijn in verband met de bezetting zoveel vreemdelingen in Italië, die niet geregistreerd zijn, dat het onmogelijk is een onderzoek in te stellen. Het ministerie van binnenlandse zaken deelde mede, dat scherper toezicht op de inschrijving zal worden gehouden.

De Paus kwam gistermiddag uit Castel Gandolfo naar het Vaticaan om in de St. Pieterskerk relieken van de nieuwe Zalige Zuster Marie Therese te vereren. Hoewel men ten Vaticane bekend was met onbevestigde berichten over een mogelijke aanslag, werden alleen de gewone veiligheidsmaatregelen getroffen. De gelovigen werden zonder enige controle tot de kerk toegelaten (Vaticaan, (AP) 21.10).

Latere berichten brengen de geruchten omtrent een voorgenomen aanslag op het leven van den Paus in verband met Joegoslavische activiteiten, die het gevolg zijn van 's Pausen houding inzake het proces tegen Mr. Stepinac en de uitspraak van excommunicatie daarna.

NAAR NEW YORK.

Het middelpunt der internationale betrekkingen verschuift van Parijs naar New York, waar Woensdag de Algemene Vergadering der Verenigde Naties zal worden geopend. Van de 51 landen worden een 2500 gasten verwacht. Republikeinen en koninkrijken, communistische en dictatoriaal geregeerde landen komen er samen. Tezamen 80% der bewoonde wereld. Harry S Truman zal ze bij de opening toespreken en naar verluidt zal hij Byrnes openlijk steunen in een krachtige, maar duldzame buitenlandse politiek.

Op de agenda zijn 53 punten. O.a. afschaffing van het veto in de Veiligheidsraad (voorstel van Australië en Cuba), een Internationale Vluchtelingen Organisatie; een voorstel van de Sovjet-Unie dat alle landen bekend maken hoeveel troepen ze in niet-vijdelijke landen hebben; het Spaanse en Griekse probleem; de atoombom (New York, (AP) 20.10).

Gods hulp.

Hunne Majesteiten de Koning en Koningin van Engeland woonden de smeekdienst bij in de St. Paulus-cathedraal te Londen, waar de Anglicaanse aartsbisschop van Kantelberg voorging in smekingen om Gods bijstand af te roepen over de vergadering der Verenigde Naties die Woensdag geopend zal worden. De Aartsbisschop preekte en zeide, dat de vrede alleen voor een geestelijke prijs gekocht kan worden en door de Geest kan worden veroverd.

Clement Attlee, Sir Stafford Crips en andere regeringsfiguren, alsmede Parlementsleden en vertegenwoordigers uit de dominions en koloniën woonden de biezondere dienst bij (Londen, (AP) 20.10).

Radio-uitzendingen.

De opening van de algemene vergadering zal Woensdag worden uitgezonden. Commentaren en programma's in het Frans, Engels, Chinees, Russisch Spaans. Extra uitzendingen voor Zuid-Amerika (New York, (AP) 20.10).

QUEEN ELISABETH IN NEW YORK.

De Queen Elisabeth is op zijn eerste reis na de oorlog met 2.314 passagiers te New York aangekomen (New York, (AP) 21.10).

HESS HEEFT ZIJN GEHEUGEN WEER!

Rudolf Hess is plotseling genezen van zijn geheugenverlies. Andrus, de gevangeniscommandant, deelde mede, dat hij scherp kan denken, goed gemutst is (Neurenberg, (AP) 21.10).

JUWELEN IN FRANKRIJK?

De recherche zoekt het gebied tussen Brest en Parijs af naar de juwelen van de Hertogin van Windsor. Zondag zou een geheimzinnige parachute aldaar zijn neergekomen (Parijs, (AP) 21.10).

BOMAANSLAG IN FRANKFURT.

De officier van de wacht in het hoofdkwartier der Noordamerikanen te Frankfurt rapporteerde een geheimzinnige bomontploffing vlak naast de militaire gebouwen. Een andere bom werd bijtijds gevonden.

Men neemt aan dat het de bedoeling was Schacht te doden, maar dan hebben de mensen — of het naziegezinden of anti-nazies waren, weet men niet — de verkeerde gevangenis genomen (Frankfurt, (AP) 20.10).

PROTEST TEGEN JOEGOSLAVIË.

Zijne Eminentie Bernard, kardinaal Griffin, aartsbisschop van Westminster, deed een beroep om Mgr. Stepinac vrij te laten. Hij noemde den gevangen aartsbisschop een „onschuldig mens, de enige die de gehele oorlog door, zijn stem tegen de nazies verheven had in Croatië (Londen, (AP) 20.10).

ZALIGVERKLAARD.

Gisteren vond in aanwezigheid van tienduizenden in de St. Pieterskerk de zaligverklaring plaats van de Franse non Marie Therese de Soubilan, stichtster van de Congregatie van Maria de Helpster. Des middags kwam de Paus van Castel Gandolfo naar het Vaticaan om de zalige te vereren (Vaticaan, (AP) 20.10).

GEEN COMMENTAAR.

Molotov wenste aan boord van de Queen Elizabeth geen commentaar te geven op Byrnes' rede. „Ik heb geen contact met de wereld", aldus de Rus. De Russen hebben aan boord niet naar de rede geluisterd, maar kregen na afloop een grote menigte codetelegrammen, waar de rede vermoedelijk in stond. Aan boord werd door Noel Baker en Shawcross een cocktail aangeboden, waarbij Connally en Molotov hartelijk klonken. Spaak, Masarijk, Visjinki e.a. waren erbij (a/b Queen Elisabeth, (AP) 20.10).

BEVINS BEURT.

Ernest Bevin maakt een rede gereed, die gehouden wordt als pendant van Molotovs rede in Parijs en die van Byrnes in Stuttgart. Men verwacht, dat Bevin de Britse houding ten aanzien van Duitsland, de Dardanellen, Palestina enz. zal uiteenzetten (Londen, (AP) 20.10).

STAKING IN CAIRO.

Op 20 October werd een algemene staking afgekondigd te Caïro uit protest tegen de Balfourverklaring welke op 2 November haar jaardag viert. De staking wordt ondersteund door de Moslim Broederschap, de Mohammedaanse Jongemannenvereniging en het Comité van Jonge Arabieren (dit is een anti-naziegroep). Verleden jaar werd een soortgelijke staking gehouden, welke tegen de Joden bedoeld was. Vele personen liepen wonden op, winkels werden geplunderd. (Caïro, (AP) 21.10).

TASS OVER BYRNES' REDE.

Tass had de eerste Russische commentaar op de rede welke James Byrnes Vrijdagavond heeft gehouden over de Parijse conferentie. Tass merkt op dat Byrnes aan de Sovjet-Unie het verwijt richt de oorzaak van vergrote spanning tussen de Sovjet-Unie en de Verenigde Staten te zijn. Het verslag dat Tass geeft beloopt 650 woorden voor de gehele rede. Het enige Moscovische blad dat op Maandag uitkomt is de Pravda en die drukte het telegram zonder eigen commentaar op een in het oog lopende bladzijde onder het buitenlandse nieuws af.

Wel wees Tass er nog op, dat Byrnes vele malen de noodzaak beklemtoonde rechten van andere landen te erkennen en te eerbiedigen (Londen, (AP) 21.10).

SLUITENDE BEGROTING.

De Russische begroting, die thans is aangenomen, is sluitend. Inkomsten Roebels 333.536.814.000, tegen uitgaven Roebels 319.

ITALIË'S BUITENLANDSE DIENST.

Het is niet waarschijnlijk, dat Pietro Nenni, die Zaterdag zijn functie van minister van buitenlandse zaken aanvaardde, terstond veranderingen in de buitenlandse dienst zal brengen. Tekening van het Italiaanse verdragzal wel eerst plaats hebben.

Spaak van België zeide overigens te Parijs nog, dat Italië nooit zijn plichten van herstelbetalingen ($ 325.000.000) kan nakomen, als het zijn koloniën en waarden in den vreemde niet terugkrijgt (Rome en Parijs, (AP) 20.10).

VRIJE DONAU.

Een van de bitterste scenes ter Parijse Conferentie was de afwerking van de verdragen met Bulgarije, Roemenië en Hongarije. Er was een gezamenlijk voorstel van de Verenigde Staten, Frankrijk en Engeland om de vrije vaart op de Donau erdoor te krijgen, maar de Slaven waren ertegen. Tenslotte won 2/3 meerderheid het voor de vrije vaart.

Ook waren de Balkanlanden tegen gelijke handelsrechten voor alle Verenigde Naties. Zij wilden den buurlanden biezondere voorrechten geven. Ook hierbij verloren zij.

GEEN SLAVENARBEIDERS.

De Joegoslavische zaakgelastigde te Washington heeft medegedeeld, dat er geen Noordamerikanen in kampen zitten in zijn land of gebruikt worden als slavenarbeiders. De kampbewoners zijn van Duitse origine en vormden Hitlers trawanten tijdens de krijg (Washington, (AP) 20.10).

het nieuws van vandaag

Van de vier partijen, die in Berlijn kansen maakten om een meerderheid te behalen bij de eerste verkiezingen die aldaar in veertien jaren zijn gehouden, kwam de communistische partij als nummer 3 uit de bus.

Na de reclame, welke de Russen in Berlijn gemaakt hebben en tractaties welke ze hebben aangeboden, spreekt dit duidelijker taal dan veel wat in de laatste tijd gehoord is. Zelfs in enkele districten van de Russische zone leden de communisten — die zich schuil houden onder de naam van Sozialistische Einheitspartei Deutschland — de nederlaag.

Deze uitslag is van grote betekenis. Allereerst omdat de communisten hierdoor voor het front der wereld een gevoelige nederlaag hebben geleden in een omgeving, die rijp geacht werd voor het communisme. Immers, het communisme tiert als ideologisch onkruid het best op ontevredenheid. Men ziet dat steeds. De manier, waarop de Russen in Berlijn huishouden, heeft echter de ogen geopend en men heeft duidelijk gegeven niets van de communisten te moeten hebben.

Maar ook is hierdoor de Russische politiek om de overeenkomst van Potsdam te ondermijnen, geweld aangedaan. Te Potsdam werd in Augustus verleden jaar overeengekomen Duitsland te herbouwen op de grondslag van politieke decentralisatie en plaatselijk zelfbestuur, terwijl Duitsland economisch als eenheid zou worden behandeld, d.w.z. met een voor alle vier zones geldende politiek nopens in- en uitvoerprogramma's, transportwezen, lonen en prijzen, muntwezen, belastingen, douane enz.

Al spoedig ontstonden vier zones, die elk hermetisch voor elkander gesloten waren, al hebben de Westelijke zones later het onderlinge verkeer engszins vergemakkelijkt. De Russen daarentegen hebben er steeds op aangestuurd, om de economische eenheid terug te dringen (tegen Potsdam) en de politieke eenheid te herstellen (weer tegen Potsdam) door alles ondergeschikt te willen maken aan de Duitse Eenheidspartij, welker hoofdkwartier in Moskou zit. De gevoelige nederlaag, welke deze communistische Eenheidspartij gisteren heeft geleden, kan gelukkige gevolgen hebben voor de democratisatie van het nieuwe Duitsland, zonder hetwelk een goed en stabiel Europa niet wel mogelijk is.

Een snelle Lopez blijft Curacao's Chumaceiro de baas

En wint het tennistournooi van de N.A.L.T.B

Er was vrij grote belangstelling voor de eindwedstrijd in het tennistournooi van de N.A.L.T.B., welke Zaterdag op de achterste baan van de Curaçaose Sportclub gespeeld werd. Carlos Lopez, de fitte en viefe Venezolaanse speler, die al in de wedstrijd tegen Aruba's Victor Henriquez van zijn kunnen blijk gaf, wist daarbij de baas te blijven van den Curaçaosen kampioen Norman M. Chumaceiro en hem in drie opeenvolgende sets te verslaan met 9—7, 6—1, 6—4.

Chumaceiro stak goed van wal en wist in de eerste set op te lopen tot 4—2, toen de korte Lopez er langzamerhand „in" kwam en op schier ongelofelijke wijze de keiharde „drives" en „smashes" van Chumaceiro op zulke kundige wijze wist te retourneren, dat hij den Curaçaoënaar voorbijstreefde tot 5—4. Telkenmale maakte Chumaceiro gelijk, doch telkenmale ook kwam Lopez weer met een „game" voor te staan. Tekenen van vermoeienis openbaarden zich bij den niet meer zo jeugdigen Chumaceiro, zodat hij fouten begon te maken. Met 9—7 sleepte Lopez deze meest spannende set van de wedstrijd in de wacht.

In de tweede set scheen Chumaceiro het spel kalm te willen opvatten. Voor de zuiver geplaatste ballen van Lopez liep hij niet. Wel poogde hij telkens deze te onderscheppen, doch Lopez was hem meestal te glad af. Toen Lopez met drie „games" voorstond maakte Chumaceiro zijn enige tegenpunt. Lopez deed er weer een schepje op en Chumaceiro verrichtte inderdaad enkele keurige „safes", doch de energie van den Venezolaan was niet te stuiten en ook deze set werd door hem gewonnen. Met 6—1.

In de derde set scheen Lopez zich niet meer bezorgd te maken omtrent de afloop. Hij ontplooide een soepel spel waarbij hij tevens verschillende trucjes toepaste, zo bijvoorbeeld door flitsende serve's af te wisselen met venijnige effectballen. Chumaceiro daarentegen liep telkens naar het net in de hoop door deze tactiek zijn gebrek aan snelheid te compenseren.

Dit gelukte hem enkele malen, wanneer het publiek reeds dacht dat Lopez weer een punt had behaald.

De eerste „game" in deze set was voor Chumaceiro, doch Lopez nam een voorsprong tot 3—1 voordat Chumaceiro weer een „game" in kon lopen.

Het werd 4—2 voor Lopez en weer liep Chumaceiro een set in. De Curaçaose kampioen scheen gelijk te zullen maken aangezien hij in de volgende „game" met 40-0 voor kwam te staan. Doch Lopez demonstreerde een uitstekende controle en retourneerde de moeilijkste ballen op een wijze, die bewondering afdwong en won de „game" niettemin na een vinnig duel met zijn tegenstander aan het net. 5—3 voor Lopez. Weer wint Chumaceiro een „game". Een ogenblik ziet het er naaruit dat Chumaceiro gelijk zal maken, doch op het beslissende ogenblik begaat hij een fout, zodat de Venezolaan de set met 6—4 wint.

NIEUWE STAATSSECRETARIS?

Het blad Espresso te Rome meldt dat de benoeming van een staatssecretaris ten Vaticane kan worden verwacht. Dit bericht circuleert evenwel zeker elke maand een keer in de Romeinse pers. Vier prelaten worden nu genoemd: Mgr. Giovanni Montini, thans waarnemend staatssecretaris; Mgr. Valerio Valeri, oud-nuntius in Parijs; Kardinaal Tedeschini, oud-nuntius te Madrid en Kardinaal Salotti (Rome, (AP) 21.10).

Vertronwelijke aanwijzingen aan de Pers in bezettingstijd

In De Nieuwe Nederlander troffen wij een artikel aan, dat een idee geeft hoe de Duitsers de pers hanteerden in ons land. Wij nemen het eerste stuk van deze reeks over, om ook in de West — enige plekje Nederland waar de pers vrij bleef — te laten zien, hoe de Duitsers zulks deden. Het gaat over de eerste oorlogsdagen.

Het begon met een welwillende leugen.

Zoals het gehele optreden van den bezetter in het teken van de leugen stond, begon ook zijn bemoeienis met de Nederlandse pers met een even-doorzichtige, als pertinente onwaarheid.

Twee dagen na de capitulatie ontvingen directies en hoofdredacties van de dagbladen deze mededeling:

De bladen, behorende tot de Nederlandse dagbladpers, zullen tijdens de duur der bezetting door de militaire autoriteiten verschijnen, zonder dat op deze bladen een voorcensuur wordt geoefend. Deze tegemoetkomende houding veronderstelt natuurlijk een absoluut loyale houding van uitgevers en redacteuren.

En om deze loyale houding al dadelijk op de proef te stellen, werd hieraan toegevoegd:

Het bovenstaande moet op 17 Mei 1940 in de linkerbovenhoek van de eerste pagina van elk blad met dubbele regel en in grote letters worden aangegeven.

(Met de uitdrukking „met dubbele regel" werd waarschijnlijk bedoeld over twee kolom".

Dat deze toevoeging de welwillende toon, waarin de mededeling gesteld was, zo vals maakte als een oude Franse piano drong (natuurlijk) niet door tot het stompzinnig brein van de (n-gene, die haar opstelde. Evenmin (helaas) tot het gezond verstand van meer dan één directeur en hoofdredacteur, misleid als zij waren door het aanvankelijk schijnbaar correcte optreden van den bezetter. Weer enkele dagen later moest een wat voorbarige aankondiging van de komst van Seyss Inquart worden hersteld door de volgende „strict vertrouwelijke" mededeling:

Alle berichten over de komst van den heer Seyss Inquart alsmede het D.N.B.-bericht hierover van 19 Mei mogen niet verder worden gepubliceerd.

Motivering van of suggesties over deze intrekking zijn ongewenst.

Een nadere motivering zal eventueel later worden gegeven.

Onnodig te vertellen, dat „een nadere motivering" nooit het licht heeft gezien.

Eenheidsverslagen.

Als men niet beter wist, zou men uit de volgende „noot voor de redacties", kunnen concludederen, dat de Duitse bemoeiallen bezorgd waren dat de Nederlandse verslaggevers zich zouden overwerken als Seyss zich aan een rede te buiten ging:

Op verzoek van het bureau den rijkcommissaris delen wij u mede, dat voortaan uitsluitend de text van verslagen van redevoeringen van den Rijkscommisaris gelijk die voor het A.N.P. wordt doorgegeven, voor publicatie vatbaar is.

Deze motie van wantrouwen in de berichtgeving door de Nederlandse dagbladpers, werd kort daarop bevestigd door dit fraais, dat tevens een sprekend voorbeeld is, hoever de bemoeiïng met de pers wel ging:

Hedenavond zullen wij de rede, door den Rijkscommissaris te Rotterdam gehouden, op het telexnet doorgeven. Men wijst er ons op, dat deze rede van een belangrijkheid is, welke prominente plaatsing en zorgvuldige opmaak rechtvaardigt. Speciaal zij hierbij gewezen op de passages welke betrekking hebben op:
a. de oorzaken van de beschadigingen, in Rotterdam, b. de kracht der Duitse wapenen, ook in het belang van hen die de bescherming van de Duitse weermacht deelachtig zijn; c. het plan om Rotterdam fraaier op te bouwen dan het te voren was; d. het fonds voor wederopbouw, waarvoor direct een bedrag van 10 millioen gulden beschikbaar is gesteld; e. de hulp voor kinderen.

En om ieder misverstand over „prominente plaatsing en zorgvuldige opmaak" te voorkomen werd hieraan nog, schijnbaar terloops (tussen haakjes N.B.) toegevoegd:

(Wij schatten de omvang van deze rede opgemaakt)" op ongeveer anderhalve kolom).

Dat dergelijke terloopse opmerkingen in wezen aanwijzingen met een imperatief karakter waren, bleek pas duidelijk, toen de Duitsers hun masker van welwillendheid begonnen af te leggen. „Ordnung musz sein" tot in de kleinste détails, getuige dit bevel:

De Rijkscommissaris moet voortaan worden genoemd Rijksminister Rijkscommissaris Seyss Inquart. Dus zonder bijvoeging van titel en voornaam.

De bedoeling hiervan is gemakkelijk te raden. Functie en naam van den filiaalhouder moesten een vertrouwde klank krijgen bij het publiek. Er mocht geen twijfel bestaan over de gewichtigheid van dit personnange. Dit blijkt ook uit het volgende „vérzoek":

Verzocht wordt het vertrek van de eerste kindertrein naar de Oostmark in kleine opmaak, zonder foto's, weer te geven, daarentegen met grote opmaak het vertrek van één der volgende treinen, waarbij de Rijkscommissaris aanwezig zal zijn.

Ook de handlangers van Seyss de gevolmachtigden voor de provincies, moesten naar waarde worden geschat en liefst naar Nederlandse waarde. Men moet geen slapende honden wakker maken. Als Duitsland de oorlog had gewonnen zouden de Nederlanders vanzelf wel merken dat ze waren ingelijfd bij het Groot Duitse Rijk.

Het komt voor dat de gevolmachtigden van den Rijkscommissaris voor de afzonderlijke provinciën niet met deze titel plus hun naam, worden aangeduid, doch tevens met een titel, welke zij in Duitsland voeren, zoals Landrat, Bürgemeister enz. Zij moeten alleen worden aangeduid met hun functie, welke zij in Nederland oefenen, dus de gevolmachtigde van den Rijkscommissaris voor de provincie ...... dr. (de heer)......

Ondertussen werd een begin gemaakt om de redacties zo zoetjes aan vertrouwd te maken met waarschuwingen die aan duidelijkheid niets te wensen overlieten:

's-Gravenhage, 3 Juli — Ten einde alle misverstanden hieromtrent te voorkomen, wijst men ons er op dat in de bladen niet meer de namen of functies (evenmin door een aanduiding) mogen worden genoemd van leden van

het Koningshuis en van de naar Londen vertrokken regering. Ook toespelingen daarop mogen niet worden gemaakt.

Bij overtreding volgt in-beslagneming van het betrokken blad.

Achteraf verbaast het ons en ongetwijfeld den lezer met ons, dat enkele, waaronder vooraanstaande bladen die eenmaal behoorden tot de vrije Nederlandse dagbladpers zich vijf lange jaren hebben onderworpen aan een dergelijke platvloerse behandeling.

Bovenal echter zijn wij verbaasd dat deze bladen thans weer mogen verschijnen!

CURAÇAO

DONKER GEWETEN.

De Conscientiesteeg is de laatste weken herhaaldelijk in duister gehuld. Vooral het eerste stuk, dat naast de kantoren van de Gasmaatschappij ligt. Nu zou men verwachten, dat het personeel, dat daar aanwezig is, zelf opmerkt hoe de mensen in deze steeg tegen elkaar botsen, nat worden van degenen die er hun behoeften staan te doen, maar niets vermag de Gasmaatschappij te bewegen.

Wij hebben persoonlijk enkele malen de stoornisdienst opgebeld, we zijn bij de Gasmaatschappij wel eens binnen gelopen. We weten dat anderen het hunne eraan hebben gedaan, maar het schijnt niet te helpen. Gisteravond stond iemand van de Gasmaatschappij zelf midden in de duisternis, maar ook dat hielp niets.

GEVAARLIJK VLIEGEN.

Des Zondagsmorgens gebeurt het vaak, dat sportvliegers van hun kunde blijk geven door kunstvluchtjes boven de Piscaderabaai te maken. Reeds vroeger hoorden wij over het gevaar ervan spreken, maar nu het gisteren weer gebeurde werd ons van verschillende malen gevraagd voor te stellen hieraan een eind te maken. Het ernstige ongeluk in Apeldoorn, waar iemand bij het maken van kunstvluchten niet vlug genoeg optrok en tegen het dak van een school botste (hetgeen hem, zijn moeder en 23 kinderen het leven kostte), heeft misschien bij de mensen op Piscaderabaai 'enige angst' doen ontstaan. Wij begrijpen dat de sportieve vliegers het leuk vinden hun prestaties te tonen. En wij moeten zeggen, dat wij het ook altijd leuk vinden, als ze het doen, want van beneden af is het een aardig gezicht.

Misschien zouden wij mogen voorstellen het houden van kunstvluchten iets meer zee in te doen plaats vinden, dus niet vlak boven het zwembasin, de kiosk en de hotelgebouwen. Er is gelukkig nog nimmer wat gebeurd en onze Aeroclub heeft een voortreffelijke naam, het zou daarom te meer te betreuren zijn, als er onverhoopt een ongeluk zou gebeuren.

ZAAL IN NEW YORK.

Gijsbertus H. Zaal (vroeger van de In-Cu) is in New York aangekomen. De Heer Zaal heeft zijn oude werkkring bij Lindeteves wederom opgevat.

AFSCHEIDSMARS.

Hedenmorgen hebben de lichtingen der Schutterij, die vóór 1 Januari 1947 gedemobiliseerd zullen worden, een afscheidsmars met muziek door Willemstad gemaakt. Men liep van het Julianaplein naar Mundo Nobo, waar de troep gesplitst werd.

Dat deze afscheidsmars thans gehouden wordt, komt — zo legde men ons uit — doordat begin volgende maand al een lichting naar huis gaat, voorts een tweede op 1 December en een derde eind December. Nu zijn allen er nog en zo is de mars veel indrukwekkender.

EEN NIEUWE „COMIC".

Over heel de wereld en ook over Curaçao verspreiden zich de „comic's" bij millioenen. Het zijn de gekleurde verhalen-tijdschriften van de jeugd. Wie zien er de „superman" en in een snel tempo maken we de meest onmogelijke verhalen mede.

Tekeningen in schrille kleuren met een korte text, meestal in de directe rede. De jeugd schijnt werkelijk dol te zijn op deze verhalen en geniet er ontzettend van. Paedagogen hebben hun voorhoofd gefronst, daar de verhalen wel wat te erg fantastisch waren, daar moord en doodslag er als gewoon worden voorgesteld en daar de jungle-comic's soms wel wat ordinair van tekening zijn. Amerika, vindingrijk als altijd, gaf ineens......... de Bijbel uit in comic vorm.

Hierop kwam echter toch wel enig verzet, doch nu zien we een uitgave van het leven van Martinus de Porres, den Dominicaansen broeder van Peru, in comicvorm. Het is precies een echte comic, de druk, de kleur enz. U ziet hoe vindingrijk de kerk is in Amerika en hoe men zich weet aan te passen. Met het uitgeven van de heiligenlevens in comicvorm aanvaardt men natuurlijk de comic als zodanig. We twijfelen er niet aan of de kinderen hier op Curaçao zullen ook dol blij zijn als ze een comic krijgen van de „Wonder Worker of Peru".

NAAR DE WEST.

Gisteren 20 October vertrok het Eerste-Kamerlid Mr. D. U. Stikker, directeur der bekende Heinekens Bierbrouwerijen, per K.L.M. naar Trinidad. De heer Stikker, die als afgevaardigde der Nederlandse werkgevers de internationale Arbeidsconferentie te Montréal bijwoonde en Donderdag jl. op Curaçao arriveerde, maakt thans een zakenreis door het Caraïbische gebied.

Besprekingen zijn gaande, o.a. met den Heer W. F. C. Mensing, voorzitter van de Kamer van Koophandel alhier en algemeen vertegenwoordiger van de Heinekens Bierbrouwerijen, om de belangen te bespreken van de Heinekens Curaçaose Bierbrouwerij, welke evenals Heinekens Nederlands Indische Bierbrouwerij Maatschappij te Soerabaia, die Oost-Indië van bier voorziet, ook hier invoer uit Nederland overbodig zou maken. De plannen tot het bouwen van deze brouwerij bestonden reeds vóór de oorlog, doch konden in de afgelopen jaren geen doorgang vinden.

De heer Stikker keert 25 October as. eveneens per K.L.M. uit Trinidad terug en zal 30 October weer naar Nederland vliegen. Op 16 December as. reist hij naar Egypte, vanwaar hij zich na een kort oponthoud naar Singapore en Soerabaia in Oost-Indië zal begeven. Evenals tijdens zijn jongste bezoek aan Java in Juli jl., zal de heer Stikker zijn gehele reis per K.L.M. maken (KLM-Persdienst).

MISSIE NIEUWS

DE „LIGA EUCARISTICA" 25 JAAR.

Programma van de feestviering.

Ter gelegenheid van het 25-jarig bestaan van de „Liga Eucaristica" in de parochie van Pietermaai is het volgende speciale programma vastgesteld: Op 23, 24 en 25 October zal telkens om 20 uur worden gepreekt door een der gewezen directeuren van de Liga over de „Geestelijke grondslagen van het gezinsleven".

Op 23 October spreekt Pater Constant Gallé O.P., Vicarius Provinciaal en thans Provicarius Apostolicus over de „Godsdienst" als eerste grondslag van het gezin. Op 24 October spreekt Pater Anton Schipper O. P. over de „Liefde" als de tweede grondslag.

Op 25 October spreekt Pater Hendricus Penninx O.P. over de „Opvoeding" als derde grondslag.

Op Zaterdag 26 October zal gelegenheid bestaan om te biechten.

Zondag 27 October, feest van Christus Koning, de officiële feestdag, zal om 5 uur een H. Mis worden opgedragen door den huidigen Directeur van de Liga, Pater Aloysius Frunt O. P. voor de Liga. Tijdens de H. Mis zullen enkele liederen gezongen worden.

Om 9 uur is het Plechtige Hoogmis, welke zal worden opgedragen door Pastoor Clemens van der Looy O.P., geassisteerd door de Paters Patricius Folmering O. P. als diaken en Pater Aloysius Frunt O.P. als subdiaken.

Des avonds om 19 uur is het Plechtig Lof waarbij zal worden gepreekt door Pater Philippus Offermans, die vóór Pater Frunt Directeur van de Liga was. Tijdens het lof zal een schoon aandenken aan dit zilveren jubileum worden rondgedeeld.

Op elke avond van het triduum en op het feest zelf zal gecollecteerd worden om de kosten van het feest te dekken.

HEDENAVOND IN STA. ANNA.

Hedenavond zal in de parochie Santa Anna als voorbereiding van het feest van Christus Koning om 20 uur een bijeenkomst gehouden worden voor de mannen, waarbij zal worden gesproken door Pater Philippus Offermans O.P.

KRUISWIJDING.

Gistermorgen had na de Hoogmis in de kerk van de Heilige Theresia op Juicio een korte plechtigheid plaats. Een nieuw levensgroot kruis werd gewijd. Het kruis afkomstig uit Portugal zeer realistisch doch artistiek uitgevoerd, zal achter het altaar geplaatst worden. De parochianen toonden hun grote verering.

SPORT

K.S.C.

Voetbal: KSC — Colombianen 2—2.
Korfbal: Bito — Yes 0—0.
Voetbal: Neptunus — Onder Ons 7—2.
Te Brakkeput „Dos Caminos — Tropiaals 6 — 2

C.B.L.O. — ASIENTO 3—2.

De Zondag jl. gespeelde waterpolo-wedstrijd, heeft, al was het dan geen daverende demonstratie op waterpolo-gebied, toch voldoende gezichtspunten gegeven aan de subcommissie van de C.B.L.O., die belast is met het samenstellen van een waterpoloploeg voor uitzending naar de Spelen in Barranquilla. De CBLO ploeg was over het algemeen veel sneller dan de Asiento-spelers, die echter een veel grotere routine en balcontrole aan de dag legden. Een en ander woog echter aardig tegen elkaar op, zoasl reeds uit de uitslag blijkt en het resultaat was voor het publiek een zeer spannende wedstrijd.

In de komende weken zullen deze ontmoetingen worden herhaald, waarbij Asiento, dat uiteraard de enige tegenstander van betekenis op Curaçao is, zal worden versterkt door pas uit het Moederland aangekomen eersteklas spelers. De CBLO'-ers zullen dan alle zeilen bij moeten zetten, wat echter niet anders dan voordelen kan hebben, want hier op Curaçao weten we niets van de kracht en snelheid van onze toekomstige tegenstanders in Barranquilla af.

K.S.C.-NIEUWS.

Zaterdag jl. speelde een proefelftal van de KSC gelijk tegen een voetbalelftal van de Colombianen. Zondagmorgen had op Sta. Rosa de erewedstrijd plaats voor de kampioene korfbal Bito. De nieuwe vereniging Yes, die tweede werd in het tournooi, gaf zulk een goede partij dat de wedstrijd met gelijk spel eindigde (0—0).

Na afloop van de wedstrijd vond de prijsuitreiking plaats nadat eerst Pater Brada een overzicht had gegeven van wat de KSC op Curaçao sinds 1939 voor de meisjes sport, korfbal, wandelen en tennis verricht heeft onder principiële leiding.

De overige wedstrijden konden vanwege de regen geen doorgang vinden.

RIFSTADION.

Voetbal: Jong Curaçao — Jong Holland 2—1; Vitesse — Transvaal 3—1.
Missienieuws.

JAMAICANEN WINNEN.

De eindwedstrijd dubbel-heren in het tennistournooi, welke Zondag tussen de Venezolanen en Jamaicanen gespeeld zou worden, kon niet doorgaan omdat de Venezolaan Moraies Zaterdag een ongelukje had gehad te Piscaderabaai. Venezuela verloor dus bij default. Instede werd een dubbelwedstrijd gespeeld tussen de Jamaicanen Aris en Williams tegen den Venezolaan Lopez en den Curaçaoënaar Oscar Salas, welke partij door de Jamaicanen gewonnen werd met 6—0, 1—6, 6—3, 10—8.

Morgen, op de eigenlijke feestdag van de N.A.L.T.B., zal een demonstratie-wedstrijd gespeeld worden tussen den Venezolaan Carlos Lopez en den Jamaicaan Eddy Aris.

ONS KONINKRIJK

HERSTEL VAN DE BEURS.

De Beurs herstelde zich Vrijdag krachtig. Het sterkst stegen industriële en scheepvaartaandelen. De Cultuur ondernemingen waren stevig. Philips steeg 6½ punt, Koninklijke Shell 5, Billiton 1 No. 2 4 punten, Unilever 2. Amerikaanse obligaties in Nederlands bezit werden niet verkocht, hoewel deze voor de eerste maal in de handel konden worden gebracht. (Amsterdam, Aneta, 18.10).

RAPPORTEN OVER ONS.

Op de algemene vergadering van de Verenigde Naties zal de Nederlandse Regering in overeenstemming met artikel 73 van het Handvest rapporten uitbrengen over de economische, sociale en opvoedkundige condities in Nederlands Indië, Suriname en Curaçao (New York, Aneta, 18.10).

BEVORDERING UITVOER.

Onder leiding van Dr. S. T. J. Hoppema, directeur van Buitenlandse Economische betrekkingen is Vrijdag een commissie geïnstalleerd voor bevordering van de Nederlandse uitvoer. De Minister van Economische Zaken, G. J. Huysman, verklaarde dat de uitvoer op alle mogelijke wijzen bevorderd moet worden teneinde Nederland in staat te stellen te betalen voor de noodzakelijke invoer, daar de betalingen voor geïmporteerde artikelen door middel van liquidatie van Buitenlandse Waarde papieren slechts van tijdelijke aard kan zijn (Den Haag, Aneta, 18.10).

LENINGEN ZUID-HOLLAND

De Provincie Zuid-Holland heeft Vrijdag een lening uitgegeven van 3.300.000 gulden tegen een rente van 3% aflosbaar in 32 jaarlijkse afschrijvingen. Dit is de eerste na-oorlogse lening van die aard in Nederland (Den Haag, Aneta, 18.10).

KOEJEMANS PROTESTEERT.

Minister Vos heeft in de Eerste Kamer op een vraag van het communistische kamerlid A. J. Koejemans geantwoord dat de P. T. T. dienst na overleg met den voorzitter van de Ministerraad Dr. Beel op 24 Setember een persgram van het blad „De Waarheid" betreffende de proteststaking te Amsterdam en bedoeld om naar het buitenland gezonden te worden heeft ingehouden.

De Minister ontkende de verklaringen van Koejemans dat deze voor Londen, Parijs, Brussel en Praag bestemde telegrammen alleen een zakelijk relaas gaven.

Zij bevatten volgens den Minister passages nadelig voor de veiligheid van de Staat en de Openbare Orde. Dienovereenkomstig beschouwt de Regering dit incident niet als een schending van de internationale pers vrijheid (Den Haag, Aneta, 18.10).

Indonesië.

ONDERHANDELINGEN 22 OCTOBER.

De Nederlandse en Indonesische afvaardigingen te Batavia deelden mede, dat men 22 October met politieke besprekingen zal beginnen om zo spoedig mogelijk tot een oplossing te komen. De mogelijkheid hiertoe werd geopend doordat zes andere punten van overeenkomst werden bereikt:

1) de burgerlijke gevolgen, voortvloeiende uit de wapenstilstand, zullen door een comité worden bestudeerd, dat is samengesteld uit Nederlandse, Indonesische en Britse burgerlijke ambtenaren

2) de wapenstilstandscommissie zal zo spoedig mogelijk „staakt het vuren" gelasten.

3) de geïnterneerden zullen zo spoedig mogelijk repatriëren

4) gezinshereniging van gescheiden gezinnen tussen de verschillende zones zal worden bevorderd

5) een gezamenlijk comité zal een onderzoek instellen naar geschaakte en verdwenen personen en zal ze bevrijden, zo ze nog leven

6) men zal door pubiclaties e.d. wederzijdse toenadering bevorderen (Batavia, (AP) 21.10).

COPRA-PRODUCTIE.

De copra-productie in het Westen van Nederlands-Borneo verbeterde gelijkelijk en men verwacht een totaal van 90.000 waarvan 50.000 beschikbaar zijn voor export. Het Nederlands Indische Copra fonds heeft echter bekend gemaakt dat deze export misschien opgekocht zou worden door gebrek aan opslagplaatsen en scheepverbindingen tussen de eilanden (Batavia, Aneta, 18.10).

POSITIEVE RESULTATEN.

In Nederlandse en Indonesische kringen drukte men Vrijdag de hoop uit dat bepaalde positieve resultaten met betrekking op de wapenstilstand voor de volgende voltallige zitting van Maandag bereikt zullen zijn.

Een commissie is benoemd om een onderzoek in te stellen en verslag uit te brengen over de toepassing van de wapenstilstandsbepalingen. Van beide zijden wordt het uiterste gedaan om te zorgen dat men het formele sein om het vuren te staken kan geven (Batavia, Aneta, 18.10).

ALGEMENE CURAÇAOSE AMBTENAREN BOND

Afdeling Curaçao.

Oproep ter buitengewone Algemene Leden Vergadering

op Dinsdag 22 Oct. 1946 om 8 uur in het „Cultuur Centrum" ter voorziening in de open gevallen bestuursfuncties door het vertrek van den Voorzitter en den Secretaris.

Agenda:

1. Opening.
2. Notulen vorige Alg. Leden Vergadering.
3. Bestuursverkiezing.
4. Afscheid v.d. Voorzitter.
5. Rondvraag.

CANDIDATEN

W. Meijer
J.C. Verroen
I. C. Debrot
P. Officier

(Ingevolge Art. 10 van de Statuten).

Komt allen!

Het Bestuur.

SURINAME

ALCOA WIL GEEN ALGEMENE OPSLAG GEVEN.

Zaterdag heeft Alcoa de Gouvernements Bemiddelings Commissie medegedeeld geen algemene loonsverhoging aan de stakende arbeiders en het ander personeel te Moengo en te Paranam te willen toekennen. Wel is de Bauxiet Maatschappij bereid de biezondere voorstellen in détails te bespreken. De weigering is gebaseerd op het feit, dat de Maatschappij de hoogste lonen betaalt in Suriname. De bemiddelingscommissie zal haar eigen voorstellen overleggen zowel aan de maatschappij als aan de vakbond (Paramaribo, Aneta).

„SURINAME KRIJGT ZIJN DEEL".

Onder bovenstaand kopje publiceert De Stethoscoop, orgaan van het Surinaamse Studentencorps, een stuk over de tegenstanders der (sic!) vooruitgang.

De naam van den schrijver staat er niet bij, maar behalve des schrijvers taalkundige kennis is er meer zwak. Suriname krijgt zijn deel in de vorm van een dom stuk, dat De Stethoscoop ontsiert. Het blad bevat steeds goede stukken.

Het blad ziet de Katholieke Kerk blijkbaar als oorzaak van gebrek aan vooruitgang voor Suriname. „De Katholieke kerk probijbel kunnen raken. Alle wetenschap te remmen in haar vooruitgang. Onder haar volgelingen zijn er enkelen die zich weten vrij te maken van de klemmende banden en zij presteren iets... anderen zien in elken onderzoeker een zondaar die het waagt God's (sic!) wondere wegen te ontdekken... De bijbelverdedigers der katholieken laten het meestal niet bij de wetenschappen, die de bijbel kunnenr aken. Alle wetenschappen medische, chemische, physische e.d. worden aangevallen. Als drijfveer voor elke vooruitgang in deze vakken geven zij aan: nieuwsgierigheid en hoogmoed.

Sociale Beweging

Er bestond in de afgelopen week zoveel belangstelling voor de sociale beweging op Curaçao, dat we zelfs in de Surinaamse pers lazen over onze bootwerkersvereniging „San Telmo". Gelukkig was de „Amigoe" er gauw bij, om de waarheid naar voren te halen. Het „mysterie" van San Telmo" heeft werkelijk sociale belangstelling losgeslagen. Goed zo.

De „La Union" gaf in de afgelopen week nog weer eens uitleg over de coöperatieve beweging, terwijl over hetzelfde onderwerp een lezing werd gehouden in de St. Thomaskring door Pater Brada. In bepaalde middens is de belangstellingen al reeds vruchtdragend.

Deze week werden de voorzitter en de ondervoorzitter van de commissie van ambtenarenzaken benoemd. De zaak is, naar we menen, zo, dat zij geen leden zijn. De zaak lijkt ingewikkelder als ze is.

In een ereuitgave in Venezuela verschenen bij gelegenheid van de verjaardag van Hare Majesteit schreef de heer Debrot een artikel over onze sociale wetgeving, en het geeft uitzicht op de regeling van het minimumloon, van de ouderdoms- en invaliditeitsverzekering en de mogelijkheid van het maken van collectieve arbeidscontracten. Daar zit werkelijk muziek in!

Het antwoord van Minister Jonkman, dat deze week afkwam spreekt von: „de sociale grondslag" van Curaçao. We hopen dit zo te mogen commentariëren, dat de hoge regering ook altijd een open oog zal hebben voor de sociale wetgeving van Curaçao, zoals die sinds het rapport-Verwey op Curaçao steeds hechter werd.

Met terugwerkende kracht van 3 September 1943 af is de valutaquaestie van de Curaçaose pensioenen geregeld, een quaestie waar ook wij verschillende malen de aandacht voor gevraagd hebben. Deze valuta-quaestie deed zich reeds onmiddellijk voor bij zeerisico enz.

De huurcommissie, waarover wij schreven sinds de geboorte van die instelling had ook de belangstelling van de staten.

C.R.K.V.

Bovenwinden

DE STICHTING VAN HET „WIT GELE KRUIS", TE WINDWARD SIDE, SABA.

Op 8 October vergaderden de leden van bovengenoemde Stichting voor de eerste maal in de Pastorie van Pastoor Jozef Berlage O.P. (President), Harry L. Johnson (Secretaris), Mejuffrouw Rose Undine Johnson (Penningmeesteres), Dominee F. Jensen (lid) en Dr. Jan Chocolaad (lid).

De Voorzitter opende de vergadering met Gods zegen af te roepen over de Stichting en haar leden. Het was een belangrijk moment, toen de besprekingen over de ontberingen geleden door de hulpbehoevende ouden van dagen, een aanvang namen.

Door de Organisatie is kort geleden te Windward Side, een gebouw aangekocht, dat voor de ouden van dagen zal moeten dienen. De vestiging van deze Stichting is een der vele noodzakelijkheden voor Saba en wordt door de bevolking van harte toegejuicht. Het gebouw zal nog veel veranderd moeten worden voordat de ouden van dagen het zullen kunnen betrekken. Bovendien zal het een grote som gelds kosten dit huis voor dat doel geschikt te maken. De leden van het „Wit Gele Kruis" van Saba, verzoeken vriendelijk alle personen van Saba die nu op Curaçao en Aruba of elders wonen, alsook andere personen die zich voor dit doel interesseren, voor dit mooie liefdewerk hen met geldelijke steun te helpen.

NIEUWS OVERAL

R.K. UNIVERSITEIT.

De Verenigde Staten krijgen, volgens de Linie, hun tweede katholieke Universiteit. De eerste, die van Washington, geniet algemene reputatie. Gronden zijn aangekocht in Houston voor $ 120.000, waar in de loop van 1947 een tweede Katholieke Universiteit zal worden geopend. Men begint met 200 studenten. Katholiek leven in de Verenigde Staten is krachtig, maar beweegt zich vooral op practisch terrein. Merkwaardig is, dat in dit grote land, waar een kleine 25.000.000 katholieken leven, geen enkel katholiek dagblad bestaat.

WINTERGROENTE NAAR DUITSLAND.

Dezer dagen is door Nederland met de Engelse regering een overeenkomst getroffen voor de levering van wintergroenten aan Duitsland tot een hoeveelheid van ongeveer 100.000 ton.

In hoofdzaak betreft het hier kool, peen, rode bieten en koolrapen, die aan de burgerbevolking in Rijnland en Westfalen ten goede zullen komen. Leveringstijd van eind September tot en met April 1947. Betaling in ponden. Het quantum komt overeen met ongeveer 2/3 van de vóóroorlogse jaarlijkse groentenexport naar Duitsland. Voor de Nederlandse tuinders is de overeenkomst natuurlijk zeer welkom, maar een afzet, waarvan zij ook in volgende jaren zeker kunnen zijn, is hiermede nog niet tot stand gekomen.

ENGELSE KRANTEN BLIJVEN KLEIN.

Volgens den voorzitter van de rantsoeneringscommissie van de Britse papierhandel Sir Walter Layton, zullen de Engelse bladen wellicht nooit meer al het papier ontvangen, dat nodig is voor het drukken van een onbeperkt aantal nummers van 30 of 40 pagina's.

Hij zinspeelde er op, dat men het binnen twee jaar tot acht hele pagina's in 1950, doch voegde hieraan toe: „Geen enkel program van bevoorrading, dat in overweging kan worden genomen, zal de kranten van vóór-oorlogse omvang terugbrengen".

De Heer en Mevrouw

Hellburg—v. Uytrecht

geven met blijdschap kennis van de geboorte van hun dochter

INGRID PHILOMENA

Landhuis Rif Curaçao 19—10—'46

Brits Indië

Een land van tegenstellingen

Het staaat aan de vooravond van een nieuwe toekomst

Brits Indië. Een geweldig gebied, dat uit twee delen bestaat, namelijk Voor-Indië en Achter-Indië. Wat het klimaat betreft, behoort dit gebied tot het Zuidelijke en Oostelijke moessongebied. Gedurende onze zomer brengt de Zuidwestelijke moesson veel neerslag tegen de Himalaya, de Dekan daarentegen is veel droger, zodat kunstmatige bevloeiïng daar noodzakelijk is.

De Gangesrivier krijgt haar meeste water door de Zuidoostelijke moesson, welke geen neerslag in Pendsjaab brengt.

Het klimaat in zulk een groot gebied is uit den aard verschillend, men kan een koel, een heet en een nat seizoen onderscheiden, waarvan de duur, het begin en einde verschillend zijn.

De bevolking is er zeer gevarieerd; er wonen niet minder dan 241 millioen Hindoes, welke tot de Indo-Europeanen kunnen worden gerekend, in Dekan wonen de donkerkleurige Dravida's (63 millioen); volgens de godsdienst gerangschikt zijn er 217 millioen Brahamanen en 66 millioen Mohammedanen. Tienduizend Hindoes gaan als koelies naar Nederlands-Indië, Suriname, Oost- en Zuid-Afrika, Mauritius; anderen gaan naar deze gebieden als kooplui. Dit, wat de toestand in Voor-Indië betreft.

„Op den Uitkijk" wijdt aan Brits-Indië een uitvoerig artikel waarvan wij enkele gedeelten overnemen.

In Achter-Indië wonen Birmanezen, Siamezen, Annamieten, Mongolen en Chinezen. In totaal zijn er in deze streken ongeveer 75.000 Europeanen, voor het overgrote deel Engelsen.

Voor-Indië is het belangrijkste gedeelte, hier zijn de nijverheids- en industriecentra, de havenplaatsen en de centra van het bestuursapparaat.

Aan het hoofd hiervan staat de onderkoning, die wordt bijgestaan door een uitvoerende en een wetgevende raad, de wetgevende raad berustte bij den staatssecretaris voor Dominions in Londen. De drang naar zelfbestuur heeft in deze toestand geleidelijk verandering gebracht; zij vermocht zelf de grote tegenstellingen tussen de volken onderling en hun godsdiensthaat af te ronden tot een soort verdraagzaamheid, welke deze streken nimmer hebben gekend.

De Brahamanen en Mohammedanen hebben elkander gevonden, zowel tijdens de eerste als tijdens de tweede wereldoorlog stond Brits-Indië loyaal achter Engeland. Britse zee-, land- en luchtstrijdkrachten hebben in beide oorlogen een belangrijke rol gespeeld en wat belangrijker is: de Indiërs hebben het hoofd koel gehouden in de spannende maanden, toen de Japanse strijdkrachten door Birma oprukten, toen Singapore verrassend snel viel en het er naar uitzag, of het met de Britse macht in het Verre Oosten gedaan was.

Tevergeefs hebben de Jappen geprobeerd met hun machtige Vijfde Colonne de Indiërs voor hun zg. Groter-Azië-plannen te winnen, zulks in tegenstelling met de Birmanezen, die hiervoor zeer ontvankelijk waren in het begin.

In de Himalaya liggen twee onafhankelijke staatjes, nl. Nepal en Bhoetan. De oppervlakte van Brits-Indië is 886.000 vierkante mijlen, die van de zg. Indische staten 690.000 vierkante mijlen, de respectieve bevolking bedraagt 259.119.000 en 79.052.00 zielen, gerekend naar de volkstelling van 1931. Brits-Indië is onderverdeeld in: Assam, Bengalen, Bihar, Bombay, Centrale Provincies en Berar, Madras, Noordwestelijke Grensprovincies, Orissa, Punjab, Sind en de Verenigde Provincies.

De bevolking bestaat voor het grootste gedeelte uit landbouwers, in percenten uitgedrukt 67% der Indiërs vindt hierin zijn bestaan. De welvaart van de kleine landbouwers is zeer gering, door de nog steeds sterk stijgende bevolking is de bodem versnipperd en de koopkracht van deze mensen is klein. Rijst wordt in Bengalen en Assam verbouwd, tarwe in Pensjaab. katoen in Dekan en Pensjaab, suiker in de Gangesvlakte, thee in Assam, opium in Bengalen, evenals koffie, thee, tabak, kina en indigo.

Merkwaardigerwijze is de veeteelt van weinig betekenis, aangezien de Mohammedaanse godsdienst het doden van dieren verbiedt, evenals het eten van vlees. bovendien is het varken volgens dit geloof een onrein dier. De veeteelt bestaat er hoofdzakelijk uit: buffels en...... olifanten, die als trekdieren worden gebruikt, bovendien houdt men er schapen en geiten. Brits-Indië is rijk aan delfstoffen: men vindt er goud in belangrijke hoeveelheden, zilver, diamant, steenkool, ijzer- en mangaanerts.

De invloed van de Westerse beschaving is uit der aard niet overal gelijk. Over het algemeen kan men niet zeggen, dat deze het leven en de ontwikkelingsmogelijkheden der massa veel beïnvloeden. Dit is plaatselijk.

Ondanks de talloze en schier onoverkomelijke politieke moeilijkheden, waarmede het Engelse bestuur te kampen heeft, zijn er grote dingen gebeurd: dank zij een spoorwegnet van 45.000 mijlen is Brits-Indië een economische eenheid geworden, het zich steeds uitbreidende luchtverkeer vormt hier het sluitstuk van het moeilijke verkeersprobleem. De Indische Staat heeft zeven-achtste van de 650 millioen Pond Sterling geïnvesteerd in de Spoorwegen in beheer. Dank zij de Engelsen zijn drie en dertig millioen ha. land vruchtbaar gemaakt door irrigatie, waar eens een troosteloos woestijnlandschap was, zijn nu frisse rijstvelden, katoenvelden, tabaksplantages en nieuw gebouwde, gezonde steden en dorpen.

Steeds nog stijgt de opbrengst van deze nieuwe gebieden. Hierachter staat een stille, maar een bovenmenselijke zware strijd tegen de vele slopende tropische ziekten en tegen de onwetendheid van de bevolking, hierachter staat de verrijzing van de ontwikkelde vrouw uit haar taditionele achterlijkheid en slaafsheid.

De politieke situatie in een gebied met een dergelijk diepgaand verschil in bevolking, godsdienst en levensomstandigheden is en blijft moeilijk; de ontwikkelde klassen wensen hun beloofde onafhankelijkheid onmiddellijk te zien verwezenlijkt, de Engelsen hebben na jarenlange voorbereidingen thans duidelijk bewezen, dat zij bereid zijn hun bestuur terug te trekken, mits de volkomen zekerheid bestaat, dat Brits Indië niet in een staat van anarchie terug valt.

Dat dit gevaar niet denkbeeldig is, bewijst de toestand in Nederlands-Indië, alhoewel de omstandigheden hier anders en meer gecompliceerd zijn. Op 15 Maart 1945 sprak de Engelse Minister-President Attlee de naar Brits-Indië vertrekkende Cabinetsmissie als volgt toe:

„My collegues are going to India with the intention of using their utmost endeavours to help her to attain her freedom as speedily and fully as possible. What form of government is to replace the present regime is for India to decide; but our desire is to help her to set up forthwith the machinery for making that decision......

I hope that the Indian people may elect to remain within the British Commonwealth. I am certain that she will find many advantages in doing so. But if she does so elect it must be by her own free will. The British Commonwealth and Empire is not bound together by chains of external compulsion. It is a free association of free peoples. If, on the other hand, she elects for independance, in our view she has a right to do so. It will be for us to help to make the transition as smooth and easy as possible."

De woorden van Attlee zijn fair en duidelijk. Het Indische volk heeft begrepen, waarom het ging, deze missie is door alle lagen goed ontvangen. Toen de besprekingen begonnen, hebben de Onderkoning en de Cabinetsministers met succes de verschillende partijen van — we zouden haast zeggen „eeuwenoude — tegenstander tot elkander te brengen.

Na lange en moeilijke voorbereidende besprekingen te New Delhi werden Congres en Mohammedaanse Liga het eens en kon de conferentie te Simla beginnen. Ofschoon de resultaten van deze besprekingen met een gematigd optimisme werden tegemoet gezien, zijn deze beter dan oorspronkelijk werd verwacht.

Tot een volledige en principiële overeenstemming mocht men niet komen, maar er is alle reden om aan te nemen, dat het Indische probleem binnenkort tot een oplossing komt en de basis van de onafhankelijkheid zich aftekent.

In afwachting hiervan bereidt het Britse bestuur een groot aantal Indische ambtenaren voor, om de Regering van deze gebieden zelfstandig te doen geschieden onder een zich snel, maar geleidelijk, terugtrekkend Brits toezichtsapparaat.

Steeds weer echter moeten de Engelsen ingrijpen, wanneer bepaalde bevolkingsgroepen in deze nieuwe zelfstandige bestuursvorming worden verwaarloosd en dit veroorzaakt nog wel eens tijdrovende strubbelingen.

De ingewikkelde politieke problemen, die hier in al hun complicaties en scherpe tegenstellingen opnieuw naar voren treden, vergen van beide partijen een eindeloos geduld. De Mohammedanen zijn bevreesd voor een te grote invloed van de Hindoes.

Zo zal in ons tijdperk een einde komen aan de koloniale periode, welke eerst betrekkelijk laat, in 1819 met de Britse verovering van Singapore begon; in 1821 werd Noord-Assam veroverd, in 1824 begonnen de Engelsen met de inlijving van Birma, die eerst in 1855 werd voltooid. Tevoren was Indië in 1498 door de Portugezen ontdekt, dezen werden geleidelijk door de Nederlanders, Fransen en Engelsen verdreven, hetgeen niet zonder een taaie tegenstand gepaard ging. Uiteindelijk werd de Engelse Oostindische Compagnie hier alleenheerseres.

Na een opstand der Sepoys, welke twee jaren duurde, nl. van 1857—1858, werd deze Compagnie opgeheven en kwam Indië onder de Britse Kroon, in 1876 werd het, deels om politieke redenen, tot keizerrijk verheven, in 1911 werd Delhi hoofdstad.

Verschillende redenen hebben ons ertoe gedwongen in het kader van dit artikel niet al te diep in de politieke situatie in te gaan, aangezien er later wellicht gelegenheid zal bestaan in deze kolommen in détails op dit onderwerp terug te komen. Teneinde een juist begrip voor de situatie te krijgen, moet men allereerst een idee hebben van het fundament, nl. de nationalistische tendenzen en tegenstellingen der verschillende bevolkings- en godsdienstgroepen.

Brits-Indië wordt bewoond door een dergelijke variatie van rassen, die een dergelijke verscheidenheid van talen spreken dat men dit gebied moeilijk als een geografische eenheid kan beschouwen. Het woord „Indiër" is eigenlijk een fictie; men onderscheidt Bengalezen, Gujaritis, Punjabis, Rajputs, Sikhs, Parsis, Mohammedanen en Christenen, Maratis en al deze volken en godsdiensten hebben een dergelijke tegenstelling van interessen, dat het overkoepelende Britse bestuur de handen vol had, om de orde en rust hier enigszins te handhaven.

Wanneer we de Mohammedaanse zienswijze analiseren, treedt allereerst deze zienswijze sterk naar voren: de mens is een klein onderdeel van het wereldruim, dat wordt geregeerd door onpersoonlijke cosmische wetten, waaraan zelfs de goden zich moeten onderwerpen. De individuele mens is daarom in dit heelal van geen belang, onverschillig of hij een prins of een pauper is; zijn bestaan als slechts een tijdelijke transformatie van eeuwige krachten en wetten en zijn aards bestaan is dan ook slechts een der vele verbindingstekenen van de vele levens in een andere vorm en onder andere omstandigheden. Vandaag zal een prins sterven en morgen zal hij als een kat of een olifant zijn volgend leven voortzetten. Dit verklaart enerzijds voldoende het grote respect voor dieren, evenals de weigering om deze te doden of hun vlees te eten.

Hij blijft deel uitmaken van zijn groep, zijn kaste zouden we zeggen, erbuiten heeft hij geen bestaansmogelijkheid. Juist daarom is de rol van de dorps-gemeenschap in Brits-Indië zo belangrijk en zo geheel verschillend van het Europese bestuur.

De zienswijze der Hindoes daarentegen beziet de Staat als iets kunstmatigs in vergelijking met de cosmische transient-ontwikkeling. Hier komen we aan een typerend Indische instelling, die der kasten. Volgens Westerse begrippen zijn deze slechts te beschouwen als ongeveer twee duizend water- en luchtdichte instellingen, elk geïsoleerd van de ander door de vrees van politieke inmenging.

Het geheel wordt saamgehouden door religieuze beginselen, door het respect voor hun priesters en hun duistere machten, door het wederzijdse respect voor de kasten en door de heiligheid van bepaalde diersoorten, zoals de koe, de ezel en de pauw. Ons Westerlingen schijnt dit systeem een soort sociale tyrannie toe, de uitwerking waarvan slechts bestaat uit het bepalen van de individuele status en een ieders individuele welzijn in verhouding tot zijn afkomst bij geboorte, waardoor hij door strenge regels gebonden wordt aan zijn gewoonten, zijn huwelijk, zijn dieet en zijn werkkring. Verschillende dezer kasten waren voorbestemd tot een hopeloze degradatie, waaraan geen ontkomen mogelijk scheen.

In onze dagen komt hierin in de kringen der vooruitstrevende Hindoes verbetering en gaat men dit zoveel mogelijk tegen.

De dorpsgemeenschap, die mogelijk nog ouder is dan het kasten-systeem, is zeer belangrijk in Indië, waar ongeveer 90% der bevolking op het platteland woont. Oorspronkelijk was elke dorpsgemeenschap onafhankelijk, doch in de eeuwen, die achter ons liggen werd het hoofd van het dorp door de Staat benoemd. Tegenstanders van het Britse bestuur beweren, dat zij aan dit bestuurs-systeem een einde wilden maken. In vele delen van Indië neemt de dorpsgemeenschap nog steeds dezelfde fundamenteel belangrijke plaats in, als in vroeger dagen; zij heeft een eigen politie, een eigen rechtspraak en een soort raadgevend lichaam, het bepaalt de belastingen voor zijn onderhorigen. De kleinste eenheid in Indië is niet de huishouding, doch een groep personen, die tezamen een familie vormen, inclusief ouders, ooms, tantes, kleinzoons, neven en nichten en hun kinderen.

Deze zijn eigenaars in gemeenschap van de vruchten van hun gemeenschappelijke arbeid. Deze families zijn vaak zeer machtig.

Nu komen we op de Mohammedaanse zienswijze. Ofschoon deze groep betrekkelijk klein is — immers zij bestaat uit nauwelijks.. vijf en tachtig millioen zielen — is zij zeer machtig daar er tussen de Mohammedanen een grote onderlinge solidariteit bestaat, waardoor zij één der machtigste politieke groepen konden vormen.

Hun geloof is in vele opzichten een lijnrechte tegenstelling met dat der Hindoes. Dat dit zich in de politiek uit, behoeft hier wel nauwelijks te worden onderstreept. De Islam is een relatief nieuwe verschijning in Indië, sinds de achtste eeuw burgert deze godsdienst zich hier in, om in de dertiende eeuw een groot aanzien te bereiken. Afgescheiden van de Britse invloed, kan men veilig zeggen, dat de Islam Noordelijk Indië regeert en overa elders grote invloed in het bestuursapparaat oefent.

Elk keizerrijk, dat tussen de dertiende en achttiende eeuw in Hindoestan tot bloei kwam, was een Mohammedaans keizerrijk, want gedurende dit tijdvak was elk volk, dat door de Noordwestelijke bergpassen Indië binnenkwam een Mohammedaans volk; bovendien waren er machtige Mohammedaanse koninkrijken in het Zuiden van Indië.

Ten gevolge hiervan hebben de Mohammedanen grote ervaring in het regeren en zij weigeren beslist elke samenwerking met andere godsdienstgroepen, waardoor zij hun oppermachtige positie zouden verliezen.

Als een gemeenschap bezien ligt hun grootste kracht in hun innerlijke sterkte en de politieke gemeenschapszin met andere Mohammedaanse landen. Zij lokken vaak opstanden uit en trachten van de welkome gelegenheden gebruik te maken om hun invloeden in bepaalde streken te vergroten.

Misschien is deze uiteraard oppervlakkige inleiding tot dit probleem nu voldoende om te beseffen, welke moeilijkheden er moeten worden overwonnen, om tot een effectieve centrale regering te geraken. Wanneer men de rijke Brits-Indische geschiedenis bestudeert, zal men tot de weinig opwekkende slotsom komen, dat geen enkele regeringsvorm het in Indië langer dan een eeuw uit hield.

In feite zijn de Britten tot nog toe de kampioenen geweest, zij benaderden de centrale regeringsvorm; zelfs vandaag heersen zij over twee-derde van het onmetelijk grote, rijke en verscheiden Indië.

De overige delen hebben hun eigen vorsten en regeringsvormen behouden. Waardoor werd deze centraliserende invloed geremd?

In de allereerste plaats door de omstandigheden, die wij hierboven trachtten te omschrijven; door het plaatselijk patriottisme, dat mogelijk is door de grote verschillen in ras en godsdienst, door verschillen ook in beschaving en taal. Sommige van deze groepen, zoals de Pajputs, de Sikhs en de Maratas bogen op een trotse traditie van keizerlijk regeren.

Anderen weer, zoals de Bengalezen, zijn de erfgenamen van een oud vredelievend bestaan en hebben een hoog kunstzinnig peil bereikt. Weer anderen, zoals de Dravidians en de Gujratis bogen op een oude commerciële traditie, welke tot voor onze Christelijke jaartelling teruggaan.

Thans binnen afzienbare tijd krijgt het Indische volk zijn eigen toekomst in handen. Vier honderd millioen mensen zullen met elkander in gemeenschap hun belangen tegenover de buitenwereld en tegenover zichzelf moeten behartigen.

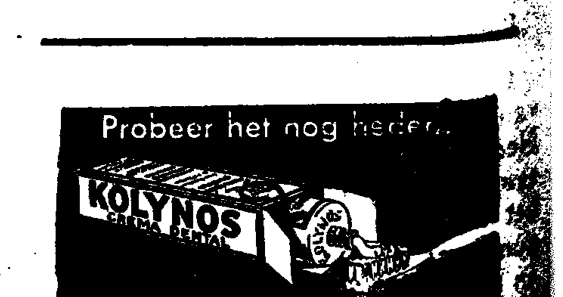
Zij zullen moeten zorgen, dat er werk komt voor de zich nog steeds uitbreidende bevolking. Zij zullen moeten zorgen, dat zij hun vele grote problemen in onderling overleg regelen.

De industrialisatie van Indië gaat voort. Door de omstandigheden zijn er in dit deel van het Britse Rijk, speciaal gedurende de afgelopen oorlogsjaren talloze nieuwe industrieën ontstaan, welke in het kader der algemene oorlogvoering passend veel en goed werk hebben verricht.

Zeer veel aandacht wordt besteed aan de industriële opleiding van jonge krachten, talloze jonge Indiërs gaan elk jaar naar Engeland en de Verenigde Staten, teneinde de Westerse productiemethoden te bestuderen.

Zo staat Brits-Indië nu aan de vooravond van een nieuwe toekomst, zoals Attlee uitdrukkelijk vaststelde, een toekomst, die het volk zelf, zonder buitenlandse inmenging zal moeten uitstippelen: „Whatever that choice may be, we look foreward with you to your ever-increasing prosperity amoung the greatest nations of the world and to a future even more glorious than your past."

UITSLAG LOTING AF TE LOSSEN OBLIGATIES

„f. 1.000.000.-- OBLIGATIELENING".

De Administrateur van Financien maakt hierbij bekend dat bij de op den 14den October 1946 gehouden tweede uitloting van obligaties van deze leening de volgende obligaties zijn uitgeloot.

Coupures Serie "A" van f. 1.00.—	Coupures Serie "B" van f. 1000.—
nos. 30 tot en met 39	no. 5003
„ 150 „ „ „ 159	„ 5015
„ 410 „ „ „ 419	„ 5041
„ 520 „ „ „ 529	„ 5052
„ 550 „ „ „ 559	„ 5055
„ 570 „ „ „ 579	„ 5057
„ 700 „ „ „ 709	„ 5070
„ 760 „ „ „ 769	„ 5076
„ 1050 „ „ „ 1059	„ 5105
„ 1230 „ „ „ 1239	„ 5123
„ 1310 „ „ „ 1319	„ 5131
„ 1500 „ „ „ 1509	„ 5150
„ 1630 „ „ „ 1639	„ 5163
„ 1820 „ „ „ 1829	„ 5182
„ 2020 „ „ „ 2029	„ 5202
„ 2180 „ „ „ 2189	„ 5218
„ 2660 „ „ „ 2669	„ 5266
„ 2670 „ „ „ 2679	„ 5267
„ 3490 „ „ „ 3499	„ 5349
„ 3620 „ „ „ 3629	„ 5362
„ 3800 „ „ „ 3809	„ 5380
„ 3890 „ „ „ 3899	„ 5389
„ 4070 „ „ „ 4079	„ 5407
„ 4340 „ „ „ 4349	„ 5434
„ 4390 „ „ „ 4399	„ 5439
„ 4500 „ „ „ 4509	„ 5450
„ 4630 „ „ „ 4639	„ 5463
„ 4690 „ „ „ 4699	„ 5469

De uitgelote obligaties kunnen van 1 December 1946 af à pari worden ingewisseld op de kantoren van de Gouvernements Ontvangers.

De aandacht wordt erop gevestigd, dat bovenbedoelde uitgelote obligaties van 1 December 1946 af geen rente meer dragen en ingeleverd moeten worden voorzien van alle nog niet vervallen coupons.

De Administrateur van Financien v.d.

HOOGEVEEN.

2—1